

S p r a w o z d a n i e

z realizacji

**GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
DLA MIASTA I GMINY TRZEMESZNO
za 2013 R.**

SPIS TREŚCI

I.	SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE	3
II.	SPRAWOZDANIE FINANSOWE	17
III.	MONITORING PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ	21

I. SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. – będący przedmiotem niniejszego sprawozdania - został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miejskiej w Trzemesznie Nr XLIII/325/2013 z dnia 27 lutego 2013 r.

W roku ubiegłym – realizując zadania ujęte w Programie - podjęto następujące działania w zakresie problemów uzależnień i przemocy:

1. W RAMACH POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

Istotną rolę w lokalnym systemie pomocy pełnił Trzemeszeński Punkt Konsultacyjny, którego zadaniem było diagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków.

W roku sprawozdawczym prowadzono grupowe zajęcia edukacyjno – motywujące dla osób uzależnionych od alkoholu oraz zajęcia dla osób współuzależnionych; udzielano również systematycznej pomocy psychologicznej.

Zadania zrealizowane przez specjalistę psychoterapii uzależnień:

* prowadzenie terapeutycznej grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu – w wymiarze 2 godzin tygodniowo.

Przeprowadzone zajęcia to konsultacje terapeutyczne i grupa wsparcia dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.

Z pomocy terapeutycznej skorzystało w 2013 r. 130 osób, pomocy indywidualnej – 114 osób,

w tym:
117 osób uzależnionych od alkoholu;

2 osoby z uzależnieniem mieszanym (alkohol, narkotyki);

1 osoba uzależniona od leków;

10 osób współuzależnionych od alkoholu, będących jednocześnie ofiarami przemocy domowej.

Zajęcia miały charakter:

- sesji indywidualnych
- sesji grupowych (regularne uczestnictwo 12 osób)

W roku sprawozdawczym zrealizowano 3 bloki tematyczne:

- program zapobiegania nawrotom choroby alkoholowej;

- program odbudowy poczucia własnej wartości;
- praca nad mechanizmami uzależnień.

W 2013 r. – w ramach pomocy psychologicznej - udzielono pomocy 45 osobom, w tym:

- 5 osobom z problemem alkoholowym – 10 porad;
- 3 dorosłym członkom rodzin osób z problemem alkoholowym – 6 porad;
- 2 ofiarom przemocy w rodzinie – 4 porady;
- 15 osobom z problemami osobistymi, rodzinnymi, małżeńskimi, zawodowymi i wychowawczymi – 25 porad.

Ponadto w roku 2013 psycholog udzielał pomocy dzieciom z Placówki Wsparcia Dziennego w Trzemesznie oraz dorosłym opiekunom dzieci.

Zadanie Punktu Konsultacyjnego polegało głównie na diagnozowaniu problemów całej rodziny i planowaniu pomocy dla wszystkich jej członków (zarówno dorosłych, jak i dzieci).

Pomoc w PK udzielana jest nieodpłatnie. Punkt wyposażony jest na bieżąco w materiały informacyjno – edukacyjne dotyczące problemów alkoholowych, przeznaczone zarówno dla osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin).

Oddziaływania profesjonalne uzupełniane były działalnością grupy AA „Wiara” (mityngi odbywające się w piątki w godz. 18.00 do 20.00).

Z informacji udzielonych przez Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” w Gnieźnie dot. mieszkańców naszej gminy wynika, iż do leczenia stacjonarnego z powodu uzależnienia od alkoholu przyjęto w latach 2011 – 2012 42 osoby (w tym 29 mężczyzn i 13 kobiet), w roku 2013 natomiast: 12 osób (w tym: 8 mężczyzn i 4 kobiety).

Na podstawie Postanowienia Sądowego dot. obowiązku poddania się przymusowemu leczeniu odwykowemu zarejestrowano w latach 2011-2012 15 osób (w tym: 9 mężczyzn, 6 kobiet) a w roku 2013 – 3 osoby (mężczyźni).

Liczba osób z ukończonym leczeniem odwykowym – 39 (27 mężczyzn, 12 kobiet), w tym 14 osób na podstawie Postanowienia Sądowego (9 mężczyzn, 5 kobiet)].

Rok 2013 to odpowiednio 11 osób (7 mężczyzn, 4 kobiety), w tym na podstawie orzeczenia Sądu – 2 osoby (mężczyźni).

2. UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE.

Zadanie zrealizowano poprzez kontynuowanie funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego, w ramach którego specjalista terapii uzależnień prowadził terapeutyczną grupę wsparcia dla osób współuzależnionych od alkoholu (2 godziny tygodniowo).

Osobom współuzależnionym i ofiarom przemocy przekazywano wiedzę dot. uzależnienia i możliwości leczenia odwykowego, zmotywowania do leczenia choroby alkoholowej, szukania pomocy w instytucjach zajmujących się tymi problemami oraz wsparcia wśród rodziny i osób bliskich, informowania policji, sądu, prokuratury o zaistniałych sytuacjach występowania przemocy fizycznej i psychicznej, interweniowania w przypadku przemocy.

Do zadań pracowników Punktu Konsultacyjnego (psycholog, psychoterapeuta) należało również udzielanie porad i informacji dot. m.in. problematyki uzależnień oraz wydawanie stosownej literatury (broszury, poradniki, ulotki, w tym również materiały wydane przez GKRPA z wykazem instytucji pomocowych na terenie gminy i powiatu gnieźnieńskiego).

Niebagatelną rolę w procesie pomagania dzieciom z rodzin alkoholowych odgrywała również Placówka Wsparcia Dziennego w Trzemesznie (realizacja zadań Placówki stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania) oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie, który w roku 2013 r. udzielił wsparcia m.in.:

- 40 rodzinom z problemem alkoholowych (w tym wieś: 24 rodziny); łączna ilość osób: 90;
- 4 rodzinom z problemem przemocy (w tym wieś: 2 rodziny); łączna ilość osób: 12.

W lokalnym systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ważne zadania realizował **Zespół Interdyscyplinarny**, złożony z przedstawicieli służb zajmujących się powyższą problematyką. Do zadań zespołu należało integrowanie i koordynowanie działań służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez diagnozowanie problemu przemocy, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, jak również inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na trzy miesiące. Podczas 4 posiedzeń Zespołu poruszono w 2013 r. sprawy 12 rodzin, w tym 9 z założoną „Niebieską Kartą”.

Z uwagi na fakt, iż w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele różnych instytucji pomocowych, szkół i Sądu, pomoc rodzinom wymagającym wsparcia jest wszechstronna i bardziej zorganizowana. Praca Zespołu skupiona jest na długoterminowej pomocy, dlatego też problemy konkretnej rodziny omawiane są podczas kilku kolejnych spotkań.

Członkowie Zespołu monitorują również sytuację dzieci umieszczonych w Domu dziecka oraz ich rodzin. Zajmują się w szczególności problemami rodzin niewydolnych wychowawczo oraz dysfunkcyjnych.

W 2013 r. – w ramach Zespołu - stworzono Grupy Robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w poszczególnych rodzinach.

W dniu 27.11.2013 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wzięli udział w szkoleniu z zakresu zasad tworzenia oraz funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w środowisku lokalnym, zrealizowanym przez Pracownię Profilaktyczną KROKUS z siedzibą w Krakowie. W szkoleniu uczestniczyło 8 członków Zespołu. Podczas spotkania zaprezentowana została rola służb i instytucji społecznych w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy przed dalszym krzywdzeniem, rozmowa ze sprawcą przemocy, inicjowanie działań wobec sprawców przemocy; poruszona została również kwestia procedury i działań podejmowanych w zakresie „Niebieskiej Karty”.

3. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY.

W 2013 r. w celu propagowania pozytywnych wzorców zachowań wspierano i dofinansowano następujące imprezy promujące zdrowy styl życia, wolny od środków psychoaktywnych:

GMINNE OBCHODY DNIA TRZEŹWOŚCI:

- program z zakresu profilaktyki uzależnień „Dekalog jako dobry kompas” w wykonaniu Gabriela Fleszara, który zrealizowano w dniu 25.03.2013 r. w hali OSiR w ramach obchodów Dnia Trzeźwości.

Spotkanie, które przybrało formę koncertu, skierowane było do uczniów szkół gimnazjalnych z terenu miasta i gminy Trzemeszno.

W działania profilaktyczne zaangażowano istniejącego na polskim rynku muzycznym od 15 lat artystę, z uwagi na fakt, iż osoby ze świata show biznesu mają namacalny wpływ na kreowanie zachowań młodzieży.

Pasja muzyczna i doświadczenie ukazały piosenkarzowi różne aspekty życia publicznego, w tym jego ciemną stronę, którą przedstawił trzemeszeńskiej publiczności. Młodzi ludzie poznali kilka tragicznych historii osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków czy nikotyny. Sam Fleszar przyznał, że dopiero rok temu (po trwającym kilkanaście lat nałogu) rzucił

palenie, do czego skłoniła go „misja” profilaktyczna, z którą chce trafić do jak największej liczby odbiorców.

Program, z którym muzyk zawitał do naszej gminy ma na celu kształtowanie zdrowego stylu życia, rozwój różnorodnych zainteresowań, uczenie się i wzmacnianie asertywnej postawy wobec nacisku otoczenia, a także pomoc w budowaniu poczucia własnej wartości.

Czas trwania: 1 dzień

Uczestnicy: 300 osób (uczniowie szkół gimnazjalnych, uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy)

Koszty: 1.268,00 zł

* W ramach profilaktyki uzależnień i przebiegających pod hasłem **„Bądź odpowiedzialny na drodze”** obchodów Dnia Trzeźwości, oddziały przedszkolne oraz uczniowie szkół podstawowych otrzymali odbłaski, natomiast dorośli uczestnicy ruchu drogowego (kierowcy) – liczniki trzeźwości i tematyczne broszurki.

(koszty pokryte ze środków Trzemeszeńskiego Klubu Abstynenckiego).

* spektakl profilaktyczny „Ktoś mnie ocalił”, wystawiony przez dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego w Trzemesznie podczas spotkania w Domu Kultury poświęconego debacie związanej z problematyką uzależnień w naszej gminie.

Uczestnicy: 70 osób

- W ramach obchodów Dnia Trzeźwości – w dniu 22.04.2012 r. zorganizowana została VI Sztafeta Trzeźwościowa Powiatu Gnieźnieńskiego pod patronem:
 - Senatora RP Piotra Gruszczyńskiego;
 - Związku Stowarzyszeń Abstynenckich w Poznaniu;
 - Starosty Gnieźnieńskiego Dariusza Pilaka;
 - Burmistrza Miasta i Gminy Trzemeszno Krzysztofa Derezińskiego.

Organizatorzy przedsięwzięcia:

Trzemeszeński Klub Abstynencki, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzemesznie, Kluby abstynenckie: TĘCZA z Witkowa i ODNOWA z Gniezna, Starostwo Powiatowe w Gnieźnie;

Gminy Powiatu Gnieźnieńskiego: Trzemeszno, Witkowo, Niechanowo, Czerniejewo, Mieleszyn, Gmina Gniezno, Miasto Gniezno.

Patronat medialny nad przedsięwzięciem objęło Radio Gniezno oraz Przemiany na Szlaku Piastowskim.

Czas trwania: 1 dzień (21.04.2013 r.)

Uczestnicy: 200 osób

Koszty: 738,00 zł

- W roku 2013 gmina Trzemeszno brała udział w 13. edycji ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno – edukacyjnej „ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYSŁ”, tj. realizowanej od 2002 roku ogólnopolskiej akcji podejmującej problem profilaktyki uzależnień.

Jednym z jej najważniejszych celów jest promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych.

Ogólnopolskim organizatorem Kampanii jest Fundacja "Trzeźwy Umysł" i Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych z Poznania. Patronat nad przedsięwzięciem sprawuje natomiast m. in.: Minister Edukacji Narodowej, Minister Sportu i Turystyki oraz Komenda Główna Policji.

W Projekt zaangażowały się szkoły z terenu miasta i gminy Trzemeszno.

W ogólnopolskiej edycji odbyły się konkursy indywidualne dla dzieci i młodzieży oraz konkursy zespołowe. Podstawowa pomoc kampanijna w postaci kompleksowego pakietu materiałów edukacyjno – profilaktycznych została przekazana szkołom za pośrednictwem ich koordynatorów. Pakiet zawierał m. in.: ulotki edukacyjne, gadżety profilaktyczne, plakaty i przewodniki.

12 grudnia 2013 r. w Urzędzie Miasta i Gminy Trzemeszno odbyło się podsumowanie kampanii, na które zaproszono laureatów konkursów indywidualnych, koordynatorów kampanii w placówkach szkolnych oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Czas trwania: IV-XII.2013 r.

Uczestnicy: wszystkie szkoły podstawowe i gimnazjalne z terenu Miasta i Gminy Trzemeszno

Koszty: 3.877,86 zł

- Biwak z zakresu profilaktyki uzależnień w Ośrodku Gajbór (Gaj k/Przyjezierza) dla wychowanków internatu przy Zespole Szkół w Bielicach (będących jednocześnie mieszkańcami gminy Trzemeszno). Program dotyczył zagadnień wychowania młodego pokolenia w trzeźwości oraz świadomości antynarkotykowej.

Czas trwania: 2 dni (10-11.05.2013 r.)

Uczestnicy: 7 osób z gminy Trzemeszno

Koszty: 249,95 zł

- W Zespole Szkół w Trzemżalu w dniu 03.06.2013 r. odbył się Szkolny Dzień Profilaktyki pod hasłem „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, który stanowił zwieńczenie Szkolnego Tygodnia Profilaktyki.

Cele programu:

- kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych;

- kształtowanie umiejętności dokonywania świadomych i przemyślanych decyzji;
- pogłębienie i utrwalenie wiedzy nt. szkodliwości narkotyków, alkoholu i palenia papierosów;
- kształtowanie kreatywności uczniów;
- kształtowanie umiejętności aktywnego spędzania wolnego czasu.

Czas trwania: tydzień

Uczestnicy: 200 osób

Koszty: 400,00 zł

- W dniach 19.06. – 21.06.2013 r. zorganizowany został biwak dla uczestników zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy w Trzemesznie. Podczas pobytu w Ośrodku Wypoczynkowym Wilczyn zrealizowano zajęcia z zakresu edukacyjnych oddziaływań zdrowotnych o charakterze profilaktyki uzależnień, które miały formę warsztatową. Umożliwiło to łatwe przyswojenie wiadomości, wzmocniło pozytywne nawyki i zachowania oraz pozwoliło na realizację następujących celów terapeutycznych:
 - kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, higienę i bezpieczeństwo innych;
 - wdrażanie do aktywnego spędzania czasu wolnego i uprawiania sportu;
 - wdrażanie do zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi;
 - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
 - uświadomienie wartości zdrowego stylu życia;
 - zapoznanie ze skutkami stosowania używek;
 - kształcenie umiejętności otwartego wyrażania swoich uczuć oraz asertywności;
 - rozpoznawanie powodów, dla których ludzie sięgają po środki uzależniające.

Czas trwania: 3 dni

Uczestnicy: 27 osób

Koszty: 440,00 zł

- 10 października 2013 r. młodzież ze szkół gimnazjalnych z terenu miasta i gminy Trzemeszno miała możliwość odbioru przekazu Jarosława Wajka (byłego wokalisty Oddziału Zamkniętego) w recitalu „*JUTRO JEST... wtedy pochylisz się nad sobą...*”, tj. programu z zakresu profilaktyki uzależnień, którego jest autorem.

Podczas spotkania z młodzieżą artysta wykonał kilka utworów muzycznych, przeplatanych wypowiedziami odnoszącymi się do drogi, jaką trzeba pokonać w walce o trzeźwe życie. Nawiązując do własnych

doświadczeń opowiadał o przyczynach, które prowadzą młodzież w stronę używek i konsekwencjach trwania w nałogach, mogących prowadzić nawet do śmierci.

Celem recitalu było zaszczepienie w młodzieży motywacji do refleksji nad życiem, istotą rodziny oraz miłości, stanowiących przeciwwagę do szybkiego i obfitującego w używki życia.

Czas trwania: 1 dzień

Uczestnicy: 320 osób

Koszty: 1.900,00 zł

Uczniowie z terenu miasta i gminy otrzymali gadżety profilaktyczne, tj. długopisy z napisem „Zachowaj trzeźwy umysł”.

640 szt.

Koszty: 500,00 zł

- W dniach 29-30.10.br. na zlecenie Burmistrza Miasta i Gminy Trzemeszno przeprowadzony został w punktach sprzedaży alkoholu zakup kontrolowany, którego wykonawcą było Centrum Działań Profilaktycznych w Gdowie.

Przedsięwzięcie miało na celu zapobieganie sytuacjom, w których podany zostałby alkohol osobie wyglądającej na nieletnią, bez poproszenia jej wcześniej przez sprzedawcę o okazanie dowodu tożsamości. Sposób ten pozwolił również na ocenę tych punktów pod kątem dostępności alkoholu dla osób nieletnich.

06.11.2013 r. – jako podsumowanie zakupu kontrolowanego – odbyło się szkolenie dla właścicieli / sprzedawców punktów napojów alkoholowych.

Czas trwania: 3 dni

Uczestnicy: 50 osób

Koszty: 2.700,00 zł + poczęstunek dla uczestników szkolenia – 27,43 zł

- zgodnie z priorytetem Ministerstwa Edukacji - w Szkole Podstawowej Nr 1 w Trzemesznie odbył się program profilaktyczny „Bezpieczna szkoła w kolorze tęczy bez przemocy i uzależnień”.

Celem projektu było m.in.:

- zwrócenie uwagi na zachowanie bezpieczeństwa podczas lekcji, przerw, po lekcjach, podczas wycieczek;
- uwrażliwienie uczniów na możliwość pojawienia się zagrożeń w drodze do i ze szkoły, w szkole, w czasie zabawy w pobliżu domu i przebywania w mieszkaniu;
- nauczenie dzieci zachowywania ostrożności podczas zabaw;
- nauczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach zagrożeń;
- nabycie umiejętności przewidywania skutków nieodpowiedniego postępowania (środki uzależniające);

- wyczulenie na poczucie odpowiedzialności za bezpieczeństwo innych;
- kształtowanie umiejętności zwracania się o pomoc w przypadku wystąpienia zagrożeń;
- zaprezentowanie talentów artystycznych i pobudzenie wyobraźni plastycznej.

Czas trwania: 1 dzień

Uczestnicy: 100 osób

Koszty: 294,08 zł

• **Spotkania autorskie z Małgorzatą Karoliną Piekarską dot. problemu uzależnień**

Podczas spotkań, które odbyły się w dniu 27.11.2013 r. w auli Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Trzemesznie pisarka opowiedziała kilka słów o sobie i swoich powieściach, czytała dot. uzależnień i przemocy fragmenty z własnych powieści „Klasa pani Czajki” i „LO-teria”, opowiadała o inspiracjach, które posłużyły do opisanego zawartych w książkach historii.

Małgorzata Piekarska zaprezentowała również specjalny pokaz fotografii związany z prawdziwymi historiami ze swojego prywatnego życia. Opowiedziała o bliskich jej osobach, których nie ma już wśród nas z powodu narkotyków i alkoholu.

Poruszone tematy: uzależnienia, przemoc, agresja i autoagresja, miłość, przyjaźń oraz śmierć.

Czas trwania: 1 dzień

Uczestnicy: 320 osób (uczniowie klas I-III gimnazjum w Trzemesznie i Trzemżalu)

Koszty: 1.500,00 zł

MAŁGORZATA KAROLINA PIEKARSKA

pisarka, dziennikarka prasowa i telewizyjna.

Zadebiutowała w 1986 roku na łamach miesięcznika społeczno-literackiego "Okolice" czterema opowiadaniem. Od 1996 roku współpracuje z TVP, gdzie emitowane są jej reportaże. Jest związana z Warszawskim Ośrodkiem Telewizyjnym a szczególnie z programami informacyjnymi: Telewizyjnym Kurierem Warszawskim (jako reporterka). W latach 2006-2009 z Telewizyjnym Kurierem Mazowieckim (jako wydawca). Na antenie TVP Warszawa realizowała programy autorskie: "Dźingiel", "Patefon", "Wiarus", "Detektyw warszawski, czyli na tropie miejskich tajemnic".

W latach 1994-2006 współpracowała z dwutygodnikiem Cogito. Publikowane w latach 1998-2005 na łamach pisma felietony *Wzrockowisko* ukazały się drukiem jako książka. Do 2006 roku współpracowała z dwutygodnikiem Victor gimnazjalista, na łamach którego publikowała w odcinkach powieści *Klasa pani Czajki*, *Tropiciiele* i *Dzika*. W roku 2008 wróciła na łamy Cogito felietonami "Sztuka pisania" a na łamy Victora gimnazjalisty "Muzycznymi podróżami" – krótkimi felietonami o gwiazdach muzyki rozrywkowej. Współpracuje z południowopraskim pismem społeczno-samorządowym *Mieszkaniec*. W latach 2008-2011 prowadziła rubrykę "Zapytaj Gośkę" w *Magazynie 13-tka*.

Autorka książek dla dzieci i młodzieży, których akcja rozgrywa się na Saskiej Kępie, gdzie sama mieszka i skąd pochodzą jej przodkowie. Opublikowała dokumentalną książkę *Dziewiętnastoletni marynarz* – zbiór listów ze Szkoły Morskiej w Tczewie pisanych przez jej stryjecznego dziadka Zbigniewa Piekarskiego.

Źródło: WIKIPEDIA

- **Program profilaktyczny dot. uzależnień w wykonaniu Wojciecha Kubiaka** - gitarzysty i wokalisty, który od sześciu lat gra koncerty profilaktyczne w powyższej tematyce.

20 kwietnia 2013 r. uzyskał certyfikat *Wspiera nas PaT*, tj. dokument przyznawany od 2009 roku przez Impresariat programu „Profilaktyka a Teatr” najciekawszym projektom profilaktyczno-artystycznym w całej Polsce. Certyfikat to wyraz uznania dla zrozumienia potrzeb profilaktyki i dla aktywnego jej propagowania przez sztukę. Artysta zagrał ponad 350 takich koncertów - w szkołach ponadpodstawowych, Zakładach Karnych i Aresztach Śledczych oraz jednostkach wojskowych w całej Polsce.

Przedstawiony młodzieży program nosi tytuł: „Pukając do nieba bram - piosenki artystów, którzy odeszli tragicznie”. Wielka sława za życia i po tragicznej śmierci. Alkohol (Bon Scott, Jimi Hendrix), narkotyki (Janis Joplin), papierosy (Nat King Cole), szybkie samochody (Marc Bolan), Aids (Freddie Merkur).

Koncert jest wielką przestrogą - nawet sława i pieniądze nie czynią nieśmiertelnym, a czasem wprost uśmiercają. Program koncertu wypełniają piosenki tragicznie zmarłych artystów - niejednokrotnie wciąż idoli młodych ludzi.

Wyjątkowej autentyczności koncertom dodaje fakt, iż Wojciech Kubiak gra również własne piosenki, które młodzi ludzie znają z radia i telewizji (m. in. seriale telewizyjne „Magda M.” i „Dziki”).

Jako muzyk ma na koncie między innymi trasę koncertową dla CANAL+, wspólną trasę koncertową z Sir Bobem Geldofem, koncert na festiwalu w Jarocinie, koncerty na finałach WOŚP, kilka tysięcy solowych koncertów w Polsce, Włoszech, Niemczech, Danii, Grecji, Hiszpanii, Holandii. Był jednym z założycieli zespołu Mafia oraz liderem Chocolate Spoon.

Czas trwania: 1 dzień

Uczestnicy: 160 osób (uczniowie szkół ponadgimnazjalnych)

Koszty: 1.200,00 zł

* W dniach od 02.12.2013 r. do 04.12.2013 r. odbyło się 18 edycji dwugodzinnych warsztatów profilaktycznych z zakresu tematyki uzależnień, agresji i przemocy, z których skorzystali uczniowie klas I-III gimnazjum, w tym: 14 edycji odbyło się w Gimnazjum w Trzemesznie oraz po 2 edycje w Gimnazjum w Kruchowie i Trzemżalu.

Realizatorem przedsięwzięcia było CENTRUM SZKOLENIOWO-PROFILAKTYCZNE Kolbuszowa, Oddział w Krakowie.

Ponadto w dniu 03.12.2013 w Gimnazjum w Trzemesznie zrealizowano dwugodzinne warsztaty dla rodziców uczniów ze szkół gimnazjalnych z zakresu tematyki uzależnień i przemocy.

Czas trwania: 3 dni

Uczestnicy: 400 osób

Koszty: 4.200,00 zł

- impreza profilaktyczna dla uczniów I klas Trzemeszeńskiego Gimnazjum odbyła się, nawiązująca tematycznie do Kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł oraz programów „Bądźmy zdrowi – wiemy więc działamy” i „Trzymaj formę”. Impreza miała na celu promocję zdrowego stylu życia, i integrację uczniów. Program obejmował:
 - przygotowanie i degustację zdrowych przekąsek (wg zasad piramidy zdrowego żywienia);
 - zabawy integracyjne;
 - konkurs wiedzy, dot. zdrowego odżywiania i szkodliwości środków psychoaktywnych.

Czas trwania: 3 dni
 Uczestnicy: 120 osób
 Koszty: 737,40 zł

- w ramach działalności profilaktycznej zakupiono prenumeratę miesięcznika „Świat Problemów” oraz książki dla Publicznej Biblioteki Miejskiej w Trzemesznie z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Czas trwania: cały rok
 Odbiorcy: mieszkańcy miasta i gminy
 Koszty: 526,00 zł

Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż poza działaniami będącymi przedmiotem współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ze Szkołami, prowadziły one również zajęcia profilaktyczne w ramach Szkolnego Programu Profilaktyki.

Przy realizacji działań profilaktycznych zgłaszane są jednak nierzadko problemy związane z ograniczeniem czasowym – zajęcia odbywają się najczęściej na lekcjach wychowawczych lub podczas zastępstw, a to i tak mało czasu na realizację zaplanowanych działań.

4. WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH, SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Realizację poszczególnych kroków GPPiRPA powierzono organizacjom pozarządowym, w których statucie znajdują się zapisy określające ich zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

W roku 2013 wspomagano działalność Trzemeszeńskiego Klubu Abstynenckiego, wyłonionego w ramach otwartego konkursu ofert w sferze: „Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym” na zadanie

publiczne pn.: „przeciwdziałanie alkoholizmowi na terenie miasta i gminy Trzemeszno”.

(ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r., Nr 234 poz. 1536 ze zm.).

W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych GKRPA współpracowała również na bieżąco z Komisarzatem Policji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Placówką Wsparcia Dziennego, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Środowiskowym Domem Samopomocy, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, kuratorami, placówkami oświatowymi oraz Miejską Biblioteką Publiczną, na potrzeby której zakupiono publikacje książkowe z zakresu profilaktyki uzależnień.

5. W ZAKRESIE INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW OKREŚLONYCH W ART. 13¹ I 15 USTAWY O WYCHOWANIU W TRZEŻWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI ORAZ WYSTĘPOWANIA PRZED SĄDEM W CHARAKTERZE OSKARŻYCIELA PUBLICZNEGO.

W 2013 r. nie stwierdzono przypadków złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych.

Jednak przeprowadzony przez *Centrum Działań Profilaktycznych* z Gdowa w dniach 29-30 października **ZAKUP KONTROLOWANY** wykazał, że osoby nieletnie nie powinny mieć w gminie Trzemeszno żadnych kłopotów z zakupem alkoholu.

Tajemnicza klientka, tj. 18-letnia dziewczyna, która osiągnęła pełnoletność miesiąc przed przeprowadzoną w gminie akcją, próbowała dokonać zakupu piwa w 48 punktach sprzedaży alkoholu (m.in.: w małych sklepach spożywczych, supermarketach, barach, pubach i stacjach benzynowych). Zarówno wygląd klientki, jak i jej zachowanie (niepewność, wykazywanie niewiedzy na temat alkoholu, pytania o rodzaj piwa, jego smak, cenę i najbardziej popularne gatunki) miało wzbudzić zainteresowanie sprzedawcy, co do jej wieku. Celem badania było sprawdzenie, czy sprzedawca poprosi tajemniczą klientkę o dowód potwierdzający jej pełnoletność i sprzeda alkohol. Okazało się, że w każdym skontrolowanym punkcie sprzedaży dziewczyna kupiła piwo bez żadnych problemów. Jedynie w 10 punktach sprzedawcy zapytali o dowód tożsamości, jednak gdy klientka stwierdziła, że nie ma go przy sobie, alkohol i tak został sprzedany.

W większości przypadków sprzedawcy chętnie pomagali dziewczynie w wyborze piwa.

Drugim etapem przedsięwzięcia było przeprowadzenie szkolenia nt. odpowiedzialnej sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Spotkanie odbyło się w 6.11.2013 r. w Urzędzie Miasta i Gminy w Trzemesznie.

Na 47 zaproszonych osób, udział w szkoleniu wzięło 20 przedstawicieli punktów sprzedaży alkoholu.

Wśród zaproszonych uczestników znajdowały się głównie osoby, których placówki zostały wyszczególnione w przekazanym gminie raporcie. Często były to te same osoby, które sprzedawały alkohol tajemniczej klientce. Sytuacja ta miała pokazać nie tylko szkodliwość samego procederu sprzedaży alkoholu nieletnim, ale także na realne możliwości ustalenia sprawców takiego procederu.

W ramach szkolenia poinformowano sprzedawców o karach wynikających z obowiązujących przepisów prawa oraz udzielono porad dotyczących asertywnej sprzedaży alkoholu.

Uczestnicy szkolenia otrzymali ponadto materiały szkoleniowe *Odpowiedzialna sprzedaż i serwowanie napojów alkoholowych*, aby mogli na bieżąco uzupełniać swoją wiedzę i pozbyć się wszelkich wątpliwości związanych z ich działalnością gospodarczą.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Jednym z ważniejszych podmiotów lokalnej polityki wobec alkoholu i inicjatorem działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych podejmowanych na poziomie lokalnym jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na komisji spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi działalność m. in. w zakresie prowadzenia postępowań poprzez przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu, motywowania osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia, przygotowywania dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym.

GKRPA przyjęła w 2013 r. 44 zgłoszenia (w tym 14 spraw dot. kobiet) nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek wynikających z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wskazującego osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Wnioskodawcami w powyższych przypadkach byli:

- najbliżsi członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym;
- pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzemesznie;
- Komisariat Policji w Trzemesznie (na podstawie interwencji domowych).

Komisja współpracowała również z biegłymi (psycholog, psychiatra), którzy w roku ubiegłym wydali 6 opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Do Sądu Rejonowego w Gnieźnie przekazano natomiast 15 wniosków o orzeczenie poddania się przymusowemu leczeniu odwykowemu.

Na posiedzenie Komisji zaproszono ponadto 7 osób będących najbliższymi członkami rodzin osób z problemem alkoholowym w celu wypowiedzenia się w przedmiotowej sprawie.

Wezwane na posiedzenie Komisji osoby a także członkowie ich rodzin informowani byli o udzielanych w naszej gminie formach pomocy.

3 – osobowy zespół GKRPA przeprowadził w 2013 r. 7 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, podczas których nie wykryto nieprawidłowości w funkcjonowaniu ww. podmiotów.

II. SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA 2013 R.

PLAN	WYKONANIE NA 31.12.2013 r.	pozostało
OGÓŁEM:		
252.947,00 zł *	242.209,95 zł	-
w tym:		
Świetlica Socjoterapeutyczna		
16.993,67 zł	16.729,08 zł	-
Placówka Wsparcia Dziennego		
146.791,33 zł	139.345,93 zł	-
Przeciwdziałanie alkoholizmowi		
80.662,00 zł	77.647,74 zł	-
w tym: 12.000,00 zł (dotacja dla Trzemeszeńskiego Klubu Abstynenckiego)	w tym: 12.000,00 zł (dotacja dla Trzemeszeń. Klubu Abstynenckiego)	
Zwalczanie narkomanii		
8.500,00 zł	8.487,20 zł	-

* WYSOKOŚĆ DOCHODÓW (PLAN): **252.947,00 zł**, w tym:
 - wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu 248.447,00 zł
 - otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej 4.500,00 zł

* WYSOKOŚĆ DOCHODÓW (WYKONANIE): 230.746,19 zł

* WYDATKI OGÓŁEM: - 242.209,95 zł

- 11.463,76 zł

Z uwagi na niewykonanie planowanych na 2013 r. dochodów - ze środków własnych gminy pokryto wydatki w wysokości 11.463,76 zł.

**ZESTAWIENIE WYDATKÓW NA PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI
ZA 2013 r.**

DZIAŁ	ROZDZ.	§	TREŚĆ	WYDATKI
1	2	3	4	5
851			OCHRONA ZDROWIA	
	85154		PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI	
		2360	DOTACJA CELOWA TRZEMESZ. KLUB ABSTYNYNENCKI	12.000,00
		3030	RÓŻNE WYDATKI NA RZECZ OSÓB FIZYCZNYCH (wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) (X-XII.2013 r. – zmiana klasyf. budżetowej)	2.194,00
		4110	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE	51,58
		4170	WYNAGRODZENIA BEZOSOBOWE, w tym: PROGRAM PROFILAKTYCZNY J. WAJKA WYNAGRODZ. SPECJ. PSYCHOTERAPII UZALEŻ. PORADY PSYCHOLOGICZNE WYNAGRODZ. ZA WYDANIE OPINII W PRZEDMIOCIE UZALEŻ. OD ALKOHOLU WYNAGRODZENIA DLA CZŁONKÓW GKRPA (I-IX.2013 r. – zmiana klasyfikacji budżetowej) WYNAGRODZENIE PEŁNOM. BURM. DS. PiRPU SPOTKANIE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ Z M. PIEKARSKĄ	41.610,40 1.900,00 13.024,00 5.338,40 2.880,00 3.940,00 13.028,00 1.500,00
		4210	ZAKUP MATERIAŁÓW I WYPOSAŻENIA Wydatek związany z organizacją uroczystego podziękowania za wieloletnią pracę w GKRPA – rezygnacja Pana Mariana Józefiaka Wydatek związany z przystąpieniem gminy do ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno – edukacyjnej „ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYŚL”	7.026,41 218,68 1.960,00

			Prenumerata miesięcznika ŚWIAT PROBLEMÓW	130,00
			Koszty związane z organizacją „Szkolnego Tygodnia Profilaktyki” – ZS Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Trzemżalu	400,00
			Organizacja biwaku w Wilczynie dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Trzemesznie	140,00
			Zakup gadżetów profilaktycznych (długopisy z logo kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł dla mieszkańców gminy (640 szt.)	500,00
			Poczęstunek związany z organizacją szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych (II etap zakupu kontrolowanego).	27,43 zł
			Koszty związane z organizacją uroczystego podsumowania kampanii ZTU (poczęstunek, nagrody, mat. dla szkolnych koordyn. kampanii)	1.917,86 zł
			Koszty związane z organizacją imprezy prof. „Żyjmy zdrowo” – dla klas I Gimnazjum w Trzemesznie (art. spożywcze, nagrody)	737,40 zł
			Wydatki związ. z przeprow. w Szk. Nr 1 programu „Bezpieczna Szkoła bez przemocy i uzależnień”	294,08 zł
			Zakup publikacji dla Miejskiej Biblioteki Publicznej	396,00
			Zakup artykułów biurowych na potrzeby GKRPA (kalendarze i długopisy)	304,96 zł
		4300	ZAKUP USŁUG POZOSTAŁYCH	14.765,35
			Usługa – wydruk plakatów na obchody Dnia Trzeźwości	738,00
			Koncert profilakt. „Dekalog jako dobry kompas” w wykonaniu Gabriela Fleszara	1.268,00

		Koszty związane z organizacją biwaku profilaktycznego w Ośrodku Gajbór	249,95
		Usługa transp. związ. przewozem uczestników biwaku profilaktycznego w Wilczynie (ŚDS)	300,00
		Koszty zw. z przeprowadzeniem na terenie gminy zakupu kontrolowanego i związanego z nim szkolenia dla sprzedawców napojów alkoh.	2.700,00
		Program profilaktyczny w formie koncertu z zakresu profilaktyki uzależnień „Pukając do nieba bram” w wykonaniu Wojtka Kubiaka	1.200,00
		Opłaty związane ze skierowaniem do Sądu Rejonowego w Gnieźnie wniosku o leczenie odwykowe (10 wniosków x 40,00 zł)	400,00
		Realizacja warsztatów z zakresu problematyki uzależnień, agresji i przemocy dla uczniów szkół gimnazjalnych i ich rodziców	4.200,00
		Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie miasta i gminy Trzemeszno	2.900,00
		Opłaty pocztowe	809,40 zł
	OGÓLEM:		77.647,74

III. MONITOROWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA PRZESTRZENI OSTATNICH LAT (dot. badań przeprowadzonych w 2004, 2009 i 2013 r.).

W latach ubiegłych – w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zrealizowane zostały zadania wynikające z potrzeb i możliwości ujawnionych w analizie problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych.

Programy zapewniały ciągłość już podjętych działań i inicjatyw na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – wzbogaconych o nowe treści – a także dały gwarancję spójnych i skoordynowanych działań na szczeblu gminnym.

- Znaczna część mieszkańców gminy (66 %) dostrzega korzystną tendencję zmiany preferencji konsumpcji napojów alkoholowych na korzyść alkoholi niskoprocentowych;
- Wielu badanych (51 %) dostrzega pozytywną tendencję w obszarze spożywania alkoholu w pracy (zmniejszenie się skali zjawiska);
- 2/3 mieszkańców coraz częściej styka się z osobami, które zostały abstynentami lub przynajmniej piją w sposób mniej destrukcyjny niż dawniej;
- działania lokalne mają, zdaniem mieszkańców, bardzo istotny wpływ na pozytywne zmiany w obyczaju i zachowaniach alkoholowych na przestrzeni ostatnich lat (docenia to 41 % badanych);
- w porównaniu z poprzednim badaniem zmalała liczba uczniów klas III gimnazjum, którzy spożywali alkohol w miesiącu poprzedzającym badanie;
- uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów upijają się znacznie rzadziej, niż 4 lata temu;
- odsetek uczniów doznających jakiegokolwiek formy przemocy domowej zmniejszył się w sposób istotny;
- mieszkańcy gminy są dobrze zorientowani w zakresie funkcjonowania instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- zdecydowana większość badanych wierzy w skuteczność oddziaływań terapeutycznych ukierunkowanych na pomoc ludziom uzależnionym od alkoholu;
- osoby dorosłe odmawiające wypicia alkoholu nie spotykają się z wyraźnym brakiem akceptacji ze strony środowiska. W reakcjach otoczenia dominuje zrozumienie lub przynajmniej obojętność, zaś krytyka, wyśmiewanie czy odrzucanie zdarza się bardzo rzadko;
- najpopularniejszym napojem alkoholowym wśród uczniów trzemeszeńskich szkół jest piwo. Można na to patrzeć z dwóch stron - piwo stanowi niewątpliwie mniejsze zagrożenia wczesnym uzależnieniem niż wino czy wódka, jednak tendencja ta świadczyć może o traktowaniu przez młodzież (i nie tylko młodzież) piwa nie jako alkoholu, lecz jako niegroźnego napoju orzeźwiającego;
- uczniowie często nie potrafią poradzić sobie z namowami i naciskami otoczenia. W sposobach reagowania na odmowę wypicia alkoholu istnieją

jednak różnice – w zależności od wieku. Wśród uczniów starszych odrzucenie ani wyśmiewanie nie są wcale najczęstszym zachowaniem rówieśników. Wielu z ankietowanych jako podstawową reakcję ze strony kolegów podaje zrozumienie lub przynajmniej obojętność (a czasem nawet podziw). Nieco inaczej reagują młodsi uczniowie – tam wyśmiewanie i odrzucenie pojawia się częściej. Nierzadko odmowa wypicia powoduje reakcję usilnego namawiania, dlatego tak istotna jest realizacja programów profilaktycznych, w których duży nacisk kładzie się na ćwiczenie umiejętności mówienia „NIE”.

- Duży problem stanowi „ciche” przyzwolenie dorosłych na picie alkoholu przez młodzież. Z przeprowadzonych badań wynika, iż w co trzecim przypadku osobami, które po raz pierwszy poczęstowały młodego człowieka alkoholem byli dorośli (najczęściej rodzice);
- Czynnikiem sprzyjającym alkoholizacji młodzieży jest nieprzestrzeganie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, szczególnie w zakresie art. 15 pkt 2 mówiącego o zakazie sprzedaży alkoholu osobom do lat 18.

Przeprowadzony w październiku ub. roku przez *Centrum Działań Profilaktycznych* z Gdowa „ZAKUP KONTROLOWANY” wykazał, że osoby nieletnie nie powinny mieć w gminie Trzemeszno żadnych kłopotów z zakupem alkoholu, co potwierdziły zrealizowane miesiąc później badania monitoringowe.

W zakresie realizacji Programu niebagatelną rolę odegrały:

- przygotowanie merytoryczne kadr działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej;
- radzenie sobie z wtórną wiktymizacją ofiar przemocy spowodowaną działaniami służb;
- rozwinięta baza pomocy socjalnej gminy;
- lokalna diagnoza problemów związanych z uzależnieniami;
- działania profilaktyczne w szkołach w zakresie uświadamiania problemów związanych z uzależnieniami i przemocą domową;
- ciągła akcja informacyjna w zakresie form pomocy rodzinom z problemem uzależnień i przemocy domowej;
- odpowiedni odsetek zawiadomień Prokuratury w sprawach dot. przemocy w rodzinie;
- gotowość kadr działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przeciwdziałania przemocy do dalszego kształcenia się i doskonalenia umiejętności;
- współpraca instytucji gminnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom;
- doświadczenie i dobre praktyki stosowania „Niebieskiej Karty”;
- duża ilość i różnorodność form pomocy osobom uzależnionym, dobre zaplecze kadrowe i instytucjonalne;
- umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału w realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy kontynuować realizację dotychczasowych zadań przy równoległym monitorowaniu zjawisk i zasobów w sferze problemów alkoholowych, efektywności podejmowanych działań naprawczych i profilaktycznych.

Oferta gminy będzie systematycznie rozszerzana zgodnie z pojawiającymi się potrzebami. Podejmowane są wszelkie działania, aby profilaktyka uzależnień a także system pomocy ludziom uzależnionym, współuzależnionym oraz dzieciom i młodzieży był jak najbardziej skuteczny.

z up. BURMISTRZA

Dariusz Bankowski
Zastępca Burmistrza

Sporządziła:

Magdalena Salska

Pełnomocnik Burmistrza ds. Prof. i Rozw. Probl. Uzależ.

